KT Kuntatyönantajat
Kommunarbetsgivarna

Heiskanen 1.11.2016 248/10/2016

Eduskunta
Kunta- ja terveysjaosto

Asia: HE 134/2016 vp Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2017

Kilpailukykysopimuksen vaikutukset kuntatalouteen

KT Kuntatyönantajat oli keskeisesti mukana neuvottelemassa työmarkkinakeskusjärjestöjen kilpailukykysopimusta sekä siinä sovittujen rakenteellisten muutosten ja paikallisen sopimisen edistämisen toteuttamisesta kunnallisissa työ- ja virkaehtosopimuksissa. Sopimuskaudella 1.2.2017 - 31.1.2018 palkkoja ei koroteta, lomarahoja leikataan 30 prosentilla vuosina 2017-2019 ja vuosittaista työaikaa pidennetään pysyvästi keskimäärin 24 tunnilla vuosittaista ansiotasoa muuttamatta.

Kunnallisten työnantajien (kuntien ja kuntayhtymien) sosiaalivakuutusmaksut alenevat kilpailukykysopimuksessa sovitulla tavalla. Tämä oli KT Kuntatyönantajille neuvotteluissa tärkeä tavoite, jolla turvattiin niin julkisen kuin yksityisen sektorin yhdenvertainen asema välillisten työvoimakustannusten tasossa. Kilpailukykysopimusneuvotteluissa ei kaikkia heijastusvaikutuksia kuntatalouteen kuitenkaan pystytty tarkasti arvioimaan.

Valtion ensi vuoden talousarvioesityksessä todetaan, että kilpailukykysopimuksen kokonaisvaikutus olisi kuntataloutta vahvistava. Keskipitkällä aikavälillä kilpailukykysopimukseen sisältyy sekä kuntataloutta vahvistavia, että heikentäviä elementtejä: sopimus supistaa kuntatalouden työvoimakustannuksia, mutta samalla myös verotulot ja valtionosuudet supistuvat. KT on tyytyväinen, että hallitusohjelman mukaisesti hallituksen veroperusteisiin tekemien muutosten verotuottovaikutus kompensoidaan kunnille.

Kilpailukykysopimuksen keskeisenä tavoitteena on lisätä talouskasvua ja työllisyyttä. KT uskoo että pidemmällä aikavälillä myös kuntatalous hyötyy yleisestä talouskasvusta ja työllisyyden paranemisesta: verotulot kasvavat ja työttömyydestä johtuvat toimeentulotuki- ja muut kustannukset laskevat. Myönteiset vaikutukset eivät välttämättä realisoidu kuntataloudessa vielä vuonna 2017.

Kunnallinen työmarkkinalaitos
Toinen linja 14
00530 Helsinki
PL 200, 00101 Helsinki
Puhelin 09 7711
Faksi 09 701 2239
etunimi.sukunimi@kuntatyonantajat.fi
www.kuntatyonantajat.fi

Kommunala arbetsmarknadsverket
Andra linjen 14
00530 Helsingfors
PB 200, 00101 Helsingfors
Telefon 09 7711
Fax 09 701 2239
fornamn.efternamn@kommunarbetsgivarna.fi
www.kommunarbetsgivarna.fi

Kuten talousarvioesityksessä todetaan, kuntatalouteen vaikuttavat myös muut muutokset ja tekijät. Myös kunnat ja kuntayhtymät tekevät omia sopeutustoimia tulevina vuosina. Kuntatalouden kehitysarvioon sisältyvien toimien vaikutusarvioihin liittyy epävarmuutta. Esimerkiksi työajan pidennykselle on laskettavissa teoreettinen arvo, mutta KT:n näkemyksen mukaan todellista säästöä henkilöstömenoihin ei tästä synny. Keskimäärin puolen tunnin viikoittaisella työajan pidennyksellä voivat kunnat lisätä palvelutuotantoa nykyisellä henkilöstömäärällä, mutta työajan pidennys on liian lyhyt jotta se johtaisi työvoiman tarpeen vähentämiseen.

Hallitus tiedotti 1.9.2016 talousarvioesityksestä budjettiriihen jälkeen. Siinä yhteydessä kirjattiin myös kuntatalouslausuma: " Hallitus arvioi kuntatalouden tasapainottuvan hallituksen asettaman tavoitteen mukaisesti (tasapaino -0,5 % suhteessa kokonaistuotantoon v. 2019). Mikäli tämän tavoitteen mukaiselta kehitysuralta ollaan poikkeamassa, hallitus on sitoutunut korjaaviin toimiin julkisen talouden suunnitelman mukaisesti. Arvioidessaan kuntatalouden tasapainottumista hallitus tarkastelee erityisesti kilpailukykysopimuksen ja vuoden 2017 budjetin vaikutuksia kuntatalouteen."
KT pitää erittäin tärkeänä, että tämä kuntatalouslausumaan kirjattu tarkastelu toteutuu vuonna 2017.

KUNNALLINEN TYÖMARKKINALAITOS

Työmarkkinajohtaja Markku Jalonen